

СЕКЦІЯ 3

ПРОБЛЕМИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

БОЙКО Т. О.

к.б.н., доцент

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

БОЙКО П. М.

к.б.н., доцент

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

ОЗЕЛЕНЕННЯ МІСТ ПІВДНЯ УКРАЇНИ – ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПОНЕНТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОСИСТЕМ

Вступ. Інтенсивний розвиток урбанізованого середовища, глобальні зміни клімату різко загострили проблему збереження навколишнього середовища.

Однією з першочергових задач національної політики країни є істотне покращення стану навколишнього середовища та створення еколого-економічних передумов для сталого розвитку держави [1]. Стабілізація екологічної ситуації та оздоровлення довкілля в країні потребують широкомасштабних заходів, спрямованих на зменшення антропогенного впливу на природні ландшафти та попередження трансформації навколишнього природного середовища.

Основна частина. З метою покращення умов навколишнього середовища міст, зниження небезпеки розвитку несприятливих природних та квазіприродних явищ, охорони й раціонального використання деградованих земель міста одним серед першочергових завдань є створення стійких і довговічних деревних насаджень – парків, скверів, дендропарків, лісопарків.

Деревні насадження, як стабілізуючі фактори середовища, є одним із найважливіших довговічних елементів озеленення, які прикрашають населені пункти. Крім декоративної функції, дерева та кущі беруть участь у формуванні міського середовища, створюють особливі мікрокліматичні та санітарно-гігієнічні умови [2]. Головними функціями зелених насаджень є санітарно-гігієнічна,

рекреаційна, художньо-декоративна. Санітарно-гігієнічна функція системи деревних та трав'янистих рослин урбанізованих територій полягає у очищенні повітря та його іонізації, стабілізацію вітрового режиму, охолодження міського «острова тепла», особливо в умовах півдня України; насичення киснем урбанізованого середовища; біологічне поглинання поллютантів з атмосферного повітря; підвищення відносної вологості повітря та зменшення її добових і сезонних коливань; затінення, зменшення шумового забруднення тощо. В урбанізованих територіях вони також виступають як складові ландшафтної архітектури, які створюють природне пейзажне середовище.

Для розв'язання проблеми озеленення населених пунктів наявні знання у цій сфері діяльності необхідно застосовувати з обов'язковим урахуванням місцевих умов. Потребує наукового обґрунтування весь комплекс агротехнічних робіт від меліоративних заходів до обґрунтованого породного складу декоративних насаджень та схеми їх створення. Необхідне також удосконалення догляду за цими насадженнями для підвищення їх приживлюваності, стійкості, ефективності та довговічності [3]. Створення нових об'єктів озеленення і здійснення ремонту та реконструкції існуючих зелених насаджень необхідне з врахуванням значного теоретичного та практичного досвіду науковців, з урахуванням стійкості деревних рослин як до екстремальних проявів навколишнього середовища, так і стійкості до патогенних організмів.

Дендрологічні насадження населених місць разом зі штучними лісовими та лісомеліоративними насадженнями південного регіону здатні сповільнити прояви та наслідки зміни клімату.

Створення нових об'єктів озеленення на місці пустирів та неугідь стане основою для нових рекреаційних зон для відпочинку населення, підвищить туристичну привабливість регіону, дозволить створити нові робочі місця, та загалом сприятиме росту соціально-економічній привабливості регіону. Залучення волонтерів до створення та догляду за зеленими насадженнями сприятиме формуванню екологічної свідомості населення. Парки та сквери можуть стати резерватами збереження природного біорізноманіття. Вже сьогодні на території

ботанічних садів та дендропарків ростуть рідкісні та зникаючі види рослин. В подальшому така практика дозволить зберегти низку видів для майбутніх поколінь.

Висновки. Отже, питання озеленення населених міст півдня України є однією зі складових сталого розвитку регіону, передумовами розвитку рекреаційної та туристичної галузі та сприятиме соціально-економічному розвитку даних територій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Генік Я.В. Фітомеліорація та рекультивація як складники сталого розвитку територій. Науковий вісник НЛТУ України. 2009. Вип. 19.12. с.8-12.
2. Boiko T., Boiko P., Breus D. Optimization of shelterbelts in the steppe zone of Ukraine in the context of sustainable development //18-th International multidisciplinary scientific geoconference SGEM 2018, 2018 Vol. 18, Issue: 3.2. DOI: 10.5593/sgem2018/3.2
3. Бойко Т.О., Бойко П.М., Плугатар Ю.В. Екологічне лісознавство: навчальний посібник. Друге видання доповнене і перероблене. Херсон: Олді-плюс, 2019. 268 с.